

№ 84.

Kalendarzyk tygodniowy:

Pląt. św. Wiktora M.
Sob. św. Hermenegildy.
Niedz. św. Waleryana M.
Pon. św. Anastazego M.
Wt. św. Marceliana M.
Śr. św. Aniceta P.
Czw. św. Bogumiła W.
Wschód słońca godz. 5 m. 17
Zachód słońca godz. 6 m. 49
Dług dnia godz. 13 m. 32
Przybyło d. godz. 5 m. 59

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 5 „ 70
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.

Telefona № 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Piątek, dnia 12 kwietnia 1912 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Fabianicach u p. Teodora Minko;
w Zgierzcu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: Nadstawane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Merkrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3—4-ej po południu.

Teatr Popularny

A. MIELEWSKI.

Konstantynowska 16.

Dziś

o 8 m. 15

„Zbrodnia i kara” w 7 akt. Do-
stojewskiego

Jutro o
3 po poł.

„Żywy trup”
Tolstoja.

Wiecz.
o 8 m. 15

„Balladyna” tragedia 1-szy występ
Słowackiego St. Wysokiej.

kwitki i pierścieniowe, a i to tylko dla danej miejscowości, gdyż punkta, znajdujące się w obrębie cienia księżycowego, leżą wprawdzie na długim, ale za to na bardzo wązkim pasie ziemi. Szerokość tego pasa zależną jest oczywiście od chwilowej odległości, dzielącej nas od księżycy, a ta, jak wspominaliśmy, jest zmienna. — Gdy jest mała, to szerokość pasa się zwiększa, ale tylko w pewnej bardzo ograniczonej mierze. To też całkowite zaćmienia nie powtarzają się w jednej miejscowości częściej, jak co kilka wieków. Ostatnie całkowite zaćmienie słońca obserwowano np. w Łodzi w roku 1816; najbliższe (pierścieniowe) nastąpi w roku 2075.

Zaćmienie obecnie ciekawe jest z tego względu, że ma ono rozstrzygnąć spór, który istnieje dawno między astronomami francuskimi i angielskimi co do średnicy księżycy. Astronomowie francuscy twierdzą, że średnica księżycy wynosi 3,480 kilometrów, angielscy zaś utrzymują, że jest o 4 kilometry mniejsza i zarzucają swym kołegom, że w miarę średnicy księżycy wliczają góry, wznoszące się ponad linię jego obwodu, obserwowanego przez lunety. Ta drobna na pozór różnica ma zaś mieć wielkie znaczenie dla wspaniałości zjawiska w d. 17-go kwietnia. Mianowicie jeżeli zdanie uczonych francuskich jest uzasadnione, to zaćmienie będzie zupełne i w chwili jego maximum z poza obwodu księżycy ukaże się nagle tak zwana korona słoneczna, t. j. zaświeci atmosfera, otaczająca słońce na tysiące kilometrów.

Atmosfera ta w chwili maximum zaćmienia wysunie się nagle z poza tarczy księżycy, jakby języki czerwone z brzegu, a następnie koloru zielonego i utworzy wspaniałe zjawisko korony słonecznej. Jeżeli zaś korona ta nie ukaże się, to będzie znaczyło, że tak jak utrzymują uczeni angielscy — tarcza księżycy okaże się o minimalny wymiar niedostateczną dla zakrycia słońca i ten drobny jego skrawek wystarczy, aby unicestwić swym światłem ukazanie się korony. Zjawisko korony będzie atoli bardzo krótko trwające; parę sekund dla Paryża i Francji, sześć sekund dla brzegów hiszpańskich, ale niemiłej wspaniale.

Następnie z Paryża biegnie ku Belgii, dalej przez Niemcy północne, ponad Berlinem, kierując się na Szlezwik-Holsztyn ku Bałtykowi, przejdzie ponad Petersburgiem, poza Uralem opuści Europę i na północ od Tobolska przemknie ponad lodami Syberji.

W Łodzi nie będziemy więc mogli oglądać zjawiska w całej jego grozie, bo będzie ono tutaj tylko częściowym. Największą jego fazą to jest chwila, gdy największa część tarczy słonecznej będzie zakryta; nastąpi o 1 g. 26 m. Jasnieć będzie wtedy tylko wązki sierp na południowo-wschodniej części słońca, zakrytego zresztą do ośmiu dziesiątych części swej średnicy. Jeżeli nie będziemy mogli obserwować korony, t. j. świetlnej atmosfery otaczającej słońce, widocznej tylko przy całkowitem zaćmieniu, to wzamian ujrzymy i to także gołem okiem wysoki (protuberancye),

oddają przy wywiadach bardzo poważne usługi. Pod Tobrukiem armie nieprzyjacielskie stoją od siebie w oddaleniu 12 km. Dawno już jednak nie doszło do żadnego poważniejszego starcia. Edhem-pasza, ulegając natrętnym żądaniom arabsów, posłał niedawno generałowi włoskiemu wezwanie, ale, jak dotąd, bez skutku.

Położenie armii włoskiej pogorszyło się znacznie w ciągu ostatnich tygodni, a to głównie dlatego, że wszystkie studnie artezyjskie zostały przez ludność miejscową zatrute, tak, że włosi nawet wodę do picia sprowadzać muszą okrętami z Europy.

Najbliższe zaćmienie słońca.

Obrączkowe zaćmienie słońca, które przypadne dnia 17 kwietnia b. r. to jest w środę, w świecie astronomicznym budzi wielkie zainteresowanie.

Początek jego rozpocznie się w Warszawie o 12 m. 43, a koniec nastąpi o 3 m. 18 po południu. Dla Łodzi początek zaćmienia oznaczyć można na godz. 12 m. 48, koniec zaś o godz. 3 m. 23.

Wskutek czego powstaje zaćmienie słońca? zapyta może niejedyn.

Gdy księżyc znajdzie się w swym biegu naokoło ziemi w takim położeniu między nią a słońcem, że olbrzymi stożek cienia przezeń rzuconego naszą planetę dosięga, powstaje zaćmienie słońca. Tarcza słoneczna jest całkowicie zasłonięta, t. j. zaćmienie całkowite na tych wszystkich punktach ziemi, które leżą względnie znajdują się w obrębie tego cienia; na punktach, które już nie leżą w jego obrębie, ale w jego pobliżu, zaćmienie będzie częściowe, bo tarcza słoneczna tylko częściowo będzie zakryta. Rozróżniamy jeszcze trzeci rodzaj zaćmienia, t. j. zaćmienie pierścieniowe. Jak wiadomo, linia okrężna, po której księżyc bieżę naokoło ziemi, nie jest kołem, ale elipsą. Odległość księżycy od ziemi nie jest więc zawsze jednakową. Gdy zaćmienie przypadnie w chwili, gdy odległość ta jest większą, nie zdoła już zupełnie zasłonić słońca, ale zakrywa tylko jego środkową część. Widzimy wtedy naokoło ciemnej tarczy księżycy złoty pierścień słonecznego światła.

Zaćmienia słońca nie są same przez się zjawiskami rzadkimi, bo powtarzają się mniej więcej dwa razy do roku. Oczywiście nie są wszędzie widoczne. Rzadkimi są tylko zaćmienia cał-

OLA UŁATWIENIA STOSOWANIA
POPULARNEGO FRANCUSKIEGO
ŚRODKA NA ZATWARDZENIE
SPRZEDAJEMY MAŁE PUDEŁKA

20
PIGULEK

W CENIE
50 KOP

2.2 Pigulek wieczorem przed kolacją
pudełka te również jak i większe po 50 pigulek
znajdują się we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

929

Kiedys z kobietą siadł po pracy znojach,
Najlepiej wtedy mówić z nią o strojach,
A pić na stole, przybranym serwetą,
Najlepiej koniak Szustowa z kobietą.

797

Wojna włosko-turecka.

Dowódca tureckich sił zbrojnych w Trypolisie, gen. Edhem-pasza, w drodze do Konstantynopola zatrzymał się w Kairze i miejscowemu korespondentowi „Timesa” udzielił ciekawych informacji o obecnym położeniu na trypolitańskim teatrze wojny.

Według zapewnień Edhema-paszy, w Darnie, Benghazi, Tobruku i Trypolisie znajduje się ogółem tylko 10,000 regularnego wojska tureckiego, liczba arabsów natomiast, popierających akcję turecką, dochodzi do 200,000. Arabowie ci pozostają pod dowództwem szejków swoich, każdy jednak szejk przydzielonego ma do boku swego w charakterze doradcy oficera tureckiego. Arabowie posiadają broń i amunicję, odebraną przeważnie jeńcom, oraz poległym żołnierzom włoskim. Arabowie palają olbrzymią nienawiścią względem włochów i temu też przypisać należy, że dotąd ze 100 zaledwie z pośród nich dostało się żywcem do niewoli. Zapasy żywności są zupełnie wystarczające, choćby wojna potrwać miała jeszcze nawet rok cały. A przytem w Trypolisie był w r. b. bardzo dobry urodzaj.

Generał turecki wyrażał się bardzo pochlebnie o oficerach włoskich, żołnierz natomiast włoski nie podoba mu się wcale. Marynarka włoska trwoni, zdaniem jego, bardzo dużo amunicji bez żadnej potrzeby i skutku. Aeroplany włoskie

Prawdziwy likier ziołowy

„Altvater”

(Pradziad)

zatwierdzony przez departament lekarski w Wiedniu

ZYGFRYD GESSLER, KRNOW

Jeneralny reprezentant: Aleksander Czerwiński, Kraków.

Jeneralny przedstawiciel na Królestwo i Rosję

Bracia Krajewscy i S. Ogrodowicz, Łódź, ul. Nawrot Nr. 8.

Dostać można we wszystkich składach win.

1101

Zakład leczniczy Schroth'a

w Nieder-Lindewiese (Szląsk austriacki)

założony w r. 1829 przez Jana Schroth'a

Jedyna radykalna metoda fizyczno-dyetycznego leczenia, powodująca naturalną przemianę materii i usuwająca szkodliwe składniki krwi.

Najskuteczniejsza metoda leczenia w wypadkach Reumatyzmu i Podagry a także przy wszelkich cierpieniach chronicznych i infekcyjnych.

Wykwintny komfort przy cenach bardzo umiarkowanych.

Zakład otwarty przez cały rok.

Prospekty na żądanie bezpłatnie.

Lekarz zakładowy Dr. med. Paweł v. Gugzenberg:

782

Adres: Schroth'sche Kuranstalt A. G. Nieder Lindewiese Oesterreich-Schlesien.

VI Losowanie Amortyzacji 5% obligacji Towarzystwa Łódzkich Wązkotorowych Kolei Elektrycznych Dojazdowych Emisyi 1909 roku.

Na dokonaniem w dniu 19 marca/1 kwietnia 1912 roku szóstym losowaniu wyciągnięte zostały do umorzenia następujące Nr. Nr. 45 sztuk obligacji po 100 rubli każda:

Nr. Nr. 63, 124, 195, 258, 351, 665, 671, 752, 1237, 1605, 1753, 1824, 2182, 2389, 2445, 2543, 3020, 3117, 3927, 4115, 4125, 4512, 4608, 5116, 5391, 5544, 5606, 5649, 5809, 6284, 6622, 6764, 7059, 7373, 7384, 8020, 8079, 8136, 8139, 8189, 8218, 8474, 8480, 8972, 9084.

Zwrot kapitału wylosowanych obligacji rozpoczyna się z dniem 1/14 lipca 1912 roku wraz z kuponem № 7, w Kasie Zarządu Łódzkich wązkotorowych elektrycznych kolei dojazdowych w Łodzi przy ulicy Mikołajewskiej № 21.

Płacenie zaś bieżących odsetek od kapitału wylosowanych obligacji, ustaje z dniem oznaczonym wyżej do uiszczenia kapitału obligacyjnego.

Obligacje winny być przedstawione wraz z talonem i wszystkimi kuponami, począwszy od № 8 płatnymi od 2/15 stycznia 1913 roku.

Wartość zaś brakujących kuponów potrąconą będzie od kapitału przedstawionej do wypłaty obligacji.

Z obligacji dawniejszych losowań, nie przedstawione zostały do wypłaty następujące Nr. Nr.

№ bieżący i data losowania

Nr. Nr. wylosowanych obligacji po rb. 100 każda.

23 września/3 października 1911 r.

3446, 3490, 9729.—

Zarząd Łódzkich Wązkotorowych Elektrycznych Kolei Dojazdowych.

Wydział Rekomendacji Pracy Technicznej przy Stow. Wzajem. Pomocy Majstrów Fabrycz. Gub. Piotrkowskiej. Nowy Rynek № 6

Rekomenduje zdolnych fachowców fabrycznych na potrzeby techniczne wszelkich stopni.

Dla W.W. P.P. Fabrykantów pośrednictwo Wydziału jest bezinteresowne.

Przewodniczący Wydz. Rek. Pracy Feliks Przedpełski.

Biurowy Wydział ulica Widzewska № 145 jest czynne codziennie z wyłączeniem świąt i niedziel od godz. 12 do 1-ej w po-
łudnie i od 8 do 9-ej wieczorem.

549

DO SPRZEDANIA

lampy gazowe, gazomierz i rolety.

Wiadomość: Widzewska № 160 m. 6, Łatkiewicz. 1324

Zastrzeżenie.

zostały skradzione 2 weksle in blanco na sumę rb. 600, wystawione przez Franciszka Kiełbańskiego. Ostrzegam przed nabyciem takowych gdyż są nie-
ważne.

1330

Nie zapominajcie,

że bulion MAGGI[®] w kostkach

znakomity środek, aby słabym zupom, sosom, jarzynom i t. d. przydać zadziwiająco silny i przyjemny smak. Bulionowa kostka Maggi[®] za 4 kop. daje po rozpuszczeniu w jedynej tylko wrzącej wodzie natychmiast kwaterek znakomitego rosółu, który można używać jak przyrządzony po domowemu.

Prawdziwy tylko

z nazwą MAGGI oraz marką ochronną „krzyż + gwiazda”.

Wszędzie do nabycia.

697

Niektóre gatunki pudru poprostu psują barwę twarzy i skóry i czynią ją kruchą i popękaną, co jednocześnie zazwyczaj szkodliwie odbija się na zdrowiu.

Dlatego oszczędność kilku kopełek przy kupnie pudru nie jest racjonalną ekonomią.

Należy używać jedynie tłusty puder № 4711, zwracając jednak przy nabywaniu uwagę na to, aby rzeczywiście otrzymać „Tłusty puder z № 4711”, zapewniający zupełną nieszkodliwość i nabycie młodzieńczej świeżości cery. Cena pudełka 30 kop.

361

Instytut Języków Nowożytnych D-ra KUMMERA

Piotrkowska Nr. 79.
Karola Nr. 4.

Pabianice: ———
dom W-go Rosnera.

Dnia 15 b. m. rozpoczynają się w głównym oddziale Instytutu Piotrkowska 79,

nowe wykłady korespondencyj handlowej w języku rosyjskim.

Blizszych informacjami udziela kancelarya Instytutu.

1187